

PLATO

Tisková zpráva
14. října 2024, Ostrava

PLATO zahajuje trojici výstav, výstavní budova už je zase plná

Pozoruhodná, avšak málo známá česká figurální malířka, tvorba v Ostravě působících umělců různých generací a příběh pralesa na hranicích Polska a Běloruska z pohledu biologie i politiky. Ostravská galerie současného umění PLATO zahajuje v půlce října hned tři výstavy. Spolu s dříve zahájeným projektem Postbauhaus se tak budova bývalých jatek opět zcela zaplní výstavami i programy, z nichž si dokáže vybrat každý návštěvník. Vernisáž trojice výstav se uskuteční ve středu 16. října 2024 od 18 hodin. **Všechny tři potrvají do 26. ledna 2025.**

Výstava *Charisma* malířky Barbory Lungové (*1977) slibuje silný vizuální zážitek. Návštěvníky čeká setkání s portréty a figurálními malbami zabývajícími se otázkami genderové identity a znepokojivými podobami mezilidských vztahů. *„Autorka ve svých obrazech cituje a kombinuje důvěrně známé žánry, postavy, ikony či příběhy alegorické i filmové a míchá popkulturu se sakrálními předobrazy. Její malířské dílo, které nemá v aktuálním českém kontextu obdobu, se ocitá stále někde na okraji z různých důvodů. Na přehlídce v etablovaných institucích jsou příznačně zařazována především její díla tematizující tradice rodného Slovácka, jejichž specifická estetika přebíjí genderový osten a zaniká jejich queer interpretace, pro umělkyni tak podstatná. Představení Barbory Lungové v PLATO je zároveň její první velkou výstavou,“* uvádí kurátor výstavy a ředitel galerie Marek Pokorný.

Na umělecké scéně je Barbora Lungová vnímána spíše jako alternativní zahradnice a angažovaná ochránkyně životního prostředí. V této části své umělecké praxe pracuje s konceptuálně pojatými výsadbami kosatců. Zdůrazňuje ovšem nikoliv jejich estetické či zahradnické vlastnosti, ale pracuje s názvy konkrétních odrůd a s jejich kulturními asociacemi. Letos pro PLATO, podobně jako pro Slovenskou národní galerii, osadila záhon v galerijní zahradě. Od hlučínského šlechtitele vybrala kosatce Landek, Bazaly, Ostravak nebo Heliodora Píku. Vznikla i mezinárodně registrovaná odrůda kosatců nazvaná Galerie Plato.

PLATO

Výstava *Ostrava–Ostrava zpáteční* se soustředí na umělce a umělkyně napříč generacemi, kteří v Ostravě žijí a pracují nebo se k ní nějak významově či osobně vztahují. O autorský výběr pro již druhou výstavu z cyklu mapujícího místní scénu požádala galerie kurátora a umělce Hynka Chmelaře. Zatímco první výstava cyklu se věnovala propojení vizuálního umění s hudbou, druhá se zaměřuje na téma samotného města. Název výstavy je inspirován novelou Benedikta Jerofejeva *Moskva – Petušky zpáteční*. „Měl by evokovat jistou dostředivou sílu města. V doslovném i přeneseném smyslu se jedná o kroužení, pokusy o únik a návraty, které autoři a autorky prožívají,“ vysvětluje kurátor. Na výstavě se objeví díla Anety Beranové, Martina Kubicy, Dagmar Lasotové, Jiřího Marka, Nikoly Rácové, Kataríny Szanyi, Tomáše Tepera, Anny Treterové a Jiřího Volejníka.

K výběru Hynek Chmelař dodává: „Výstava by měla reprezentovat výsek místní živé scény i s jejími návaznostmi na různá kulturní odvětví. Je zde důraz, krom výtvarného umění, také na literaturu, hudbu nebo performance. Návštěvníci uvidí převážně malbu, sochu, objektovou tvorbu, ale také kresbu nebo grafiku. Zároveň během trvání výstavy proběhnou dva performativní večery, které reprezentují některé fenomény ostravské kulturní scény, jako jsou různé podoby autorských čtení, performance nebo hudební experimenty.“ První performativní večer se uskuteční ve středu 30. října, druhý je naplánován na 22. ledna příštího roku.

Výstava *Prales, zahrada a zed'* našla své zázemí v prostoru nazvaném *Klíčová dírka* propojeném s nově založenou permakulturní zahradou, která PLATO obklopuje. Výstava se věnuje pralesní zahradě polského umělce a přírodovědce Lecha Wilczeka (1930–2018), kterou společně s významnou bioložkou a etoložkou Simonou Kossak vybudoval v Bělověžském pralesi, největším zbytku evropského pralesa, kde 36 let žil.

Kurátorka této části Edith Jeřábková při její přípravě pracovala s archivem fotografií Lecha Wilczeka, který obsahuje mnoho záběrů lesních biotopů a jeho pralesní zahrady. „Lech Wilczek, na rozdíl od jiných fotografů, nebyl lovec. Uplatňoval etický přístup k rostlinám, houbám i živočichům. Aby mohl vytvářet naučné knihy o přírodě s vlastními fotografiemi, které ručně koloroval, založil zahradu v pralesi, kde vytvořil specifické podmínky pro život různých druhů, které pak zachytil ve svých fotografiích. Tím se stal velkou inspirací i pro naši permakulturní Zahradu přítomnosti,“ vysvětluje kurátorka. Druhá část výstavy připravená

PLATO

terénním biologem a krajinným ekologem Janem Albertem Šturmou se zaměřuje na nově postavenou pohraniční zeď mezi Polskem a Běloruskem a její dopad na rozdělení organismu lesa. Šturma se zaměřil na problematiku migrace druhů v rozděleném pralesním ekosystému. Podle něj vznikla nástěnná malba filmového dokumentaristy a ilustrátora Jana Hoška. *„Symbolická zeď v galerii názorně ukazuje, kteří obyvatelé pralesa tuto masivní překážku zvládnou překonat a kteří nikoliv. Zůstávají tak odděleni od zbytku stád, smeček a rodin za zdí, která je současně aktivizujícím objektem. Na jedné z jejich stran můžete nakreslit, napsat či jinak vyjádřit svůj postoj k politickému rozdělení pralesa,“* uzavírá Edith Jeřábková.

PLATO je dynamická a otevřená instituce založená městem Ostrava. Aktuální podoby současného (vizuálního) umění zprostředkovává od roku 2016. Od září 2022 sídlí v budově bývalých historických jatek, jejichž konverze se umístila v pěti finalistů evropské architektonické ceny Miese van der Rohe 2024.

Kontakt pro média:

Dita Eibenová

dita.eibenova@plato-ostrava.cz

(+420) 739 678 915